

O žiarlivosti

Prečo si myslíte zlé vo svojich srdciach?
(Mt 9, 4)

Zlostní ľudia na všetko nájdú špinu a škvrnu; nikto sa neuchráni pred ich výčtkami, hoci by viedol najsvätejší život. Žiarlivci jed svojich jazykov rozlievajú všade; dokonca najdokonalejšie skutky a čnosti bližných podrobujú kritike a bezohľadnému hodnoteniu. V tomto ohľade pripomínajú jedovatých hadov, ktorí v najkrajších kvetoch zberajú jed, a byliny, ktoré slúžia na lieky, premieňajú vo svojom organizme na smrtonosný jed.

Oni žiarlia, ako hovorí sv. Gregor Veľký, svojim bratom ich najšľachetnejšiu prednosť. Akoby samému Bohu robili výčtky, že nedoprial komusi druhému svoje dobré. Prečo Židia tak tvrdošijne vystupovali proti Kristovi – svojmu najväčšiemu dobrodincovi? Prečo Ho chceli zhodiť zo skaly alebo ukameňovať? (por. Lk 4, 29; Jn 8, 59; 10, 31; 7, 1; 11, 53). Či nie preto, že Jeho svätý život bol pre týchto pyšných ľudí a zločincov veľkou výčtkou? Zázraky Spasiteľa strhávali nespočetné zástupy a židovskí starší sa cítili v tejto situácii izolovaní a pohrdaní. Z toho vyplývala tá zlosť nepriateľov Krista – zlosť, ktorá bola pre nich vnútorným katom, ktorý ich neustále zabíjal. Preto v návale šialenstva kričali: Načo dlhšie čakať? Treba sa Ho čím skôr pozbaviť, lebo pôjde za Ním celý svet, uchvátený Jeho zázrakmi. Nech zomrie, niet na to inej rady ani spôsobu (por. Jn 11, 47-48). Aká strašná vášeň je, drahí bratia, žiarlivosť!

Dobrota Ježiša Krista, jas Jeho čností mali naplniť srdcia Židov šťastím a radosťou. Bohužiaľ, zožierala ich žiarlivosť – preto boli smutní a prenasledovali najlepšieho Spasiteľa. Akísi milosrdní ľudia priniesli ku Kristovi, na lôžku, nešťastného ochrnutého (por. Mt 9, 2). Spasiteľ sveta ho uzdravil, pričom mu povedal: *Dúfaj synu, odpúšťajú sa ti hriechy. Vstaň, vezmi si lôžko a chod!* Farizeji, namiesto toho, aby prijali tento zázrak s vďačnosťou, namiesto toho, aby oslavovali dobrotu a moc Ježiša, penia zlosťou a nazývajú Spasiteľa rúhačom.

Žiarlivosť teda oplŕva svojím jedom dokonca najlepšie skutky. A keby prinajmenšom tento hriech vymrel spolu s farizejmi. Bohužiaľ – zapustil veľmi hlboké korene; korene, ktoré nikto nedokáže vytrhnúť z ľudských srdiec! Dnes by som vás chcel presvedčiť, ako veľmi je táto vášeň podlá, a súčasne, ako všeobecne sa vyskytuje vo svete! Po druhé, chcem vám dať na vedomie, že žiarlivosť je veľmi nebezpečným hriechom – že je veľmi ťažké sa jej zbaviť.

I.

Skôr, ako vám ukážem, ako žiarlivosť ponížuje človeka a robí ho podlým, označím najskôr, v čom tento hriech spočíva. Sv. Tomáš Akvinský ho označuje ako smútok a ťažkú bolesť pri pohľade na milosti a dobrodenia, ktoré Boh dáva bližnému. Ďalej, tento hriech je zlostnou radosťou z toho, že bližný zakusuje neúspechy či akékoľvek nešťastia. Môže byť väčšie a smutnejšie zaslepenie ako to, ktoré spočíva v súžení nad šťastím spolubratov, v šťastí z ich neúspechu?

V tomto hriechu je mnoho podlosti, mnoho zdivočenia a ukrytej zvrátenosti či vierolomnosti. Nech žiarlivý človek povie, prečo sa zlostí, že susedovi sa všetko darí? Predsa to šťastie niekoho mu v ničom neškodí. Aj keby takýto žiarlivec odňal bližnému jeho talenty, slávu, múdrosť, majetok, vážnosť – či má čosi z toho? Či sám tým čosi získa? Kto mu prekáža, aby sám bol vážny, bohatý, múdry?

Každý iný hriech spôsobuje človeku aspoň chvíľkovú príjemnosť a uspokojenie. Úplne ináč je to so žiarlivosťou. Napríklad zlodej, ten sa teší, keď niekoho okradne; nemravník sa cíti šťastný v momente uspokojenia svojich ohavných chůtok, hoci sa hneď potom prebúdzajú v ňom výčitky svedomia. Opilec pri fľaši vína či alkoholu, pomstivý človek vo chvíli pomsty, tiež zakusujú akési uspokojenie. Naproti tomu žiarlivý človek nemá žiadnu satisfakciu. Jeho hriech sa podobá zmiji, ktorá nosí v sebe vražedný výťažok – keď prichádza na svet, on ju pozbavuje života.

Prekliata závisť, vedie zaťatú, vnútornú vojnu proti človeku, v ktorého duši sa liahne!

Kde je začiatok tohto ošklivého hriechu? V nebi, medzi vznešenými anjelmi, ktorí závideli slávu svojmu Stvoriteľovi. Pre týchto vzbúrených duchov, čiže diablov, Boh za trest stvoril peklo. Od padlých anjelov žiarlivosť prešla na zem a zapustila korene v raji.

Tam vlastne diabol dal veľký sľub žene, sľúbil jej Božiu moc – a zvedol ju, a ona zvedla muža, aby zjedol zakázané ovocie. Vzburá sa úplne podarila – zlý duch, ktorý závidel človeku šťastie v raji, pozbavil ho priateľstva s Bohom a priviedol na neho všetky možné súženia, choroby a smrť.

Od toho času závisť začala zasievať strašné spustošenie vo svete. Ona bola príčinou prvej vraždy. Prečo – pýta sa sv. Ján Apoštol (1 Jn 3, 12) – Kain zabil svojho rodného brata, Ábela? Lebo jeho skutky boli zlé a nepáčili sa Bohu ani ľuďom. Ábel naopak, bol nevinný a milý Bohu. Jeho skutky boli stálou výčitkou pre nečestného Kaina, vzbudzovali závisť a smútok, ktoré nedokázal ukryť; na jeho tvári bolo vidno stopy činnosti týchto vnútorných tyranov. A prvý zločinec na svete nenachádza pokoja, vyvedie brata do poľa, vrhne sa na neho, zabije ho, lebo si myslí, že týmto spôsobom utíši toho vnútorného červa, ktorý ho bez prestania hryzie. Pokoj však nenašiel, a svedomie sa stalo jeho katom, tak ako on sa stal katom vlastného brata.

Aj Ezau spaľovala závisť, že otcovské požehnanie dostal jeho brat, Jakub. On sa tiež rozhodol zabiť brata: *Ezau sa hneval na Jakuba pre požehnanie, ktoré mu dal jeho otec, preto si hovoril: „Čoskoro príde čas, že sa bude smútiť nad mojim otcom. Potom svojho brata zabijem!“* (Gn 27, 41). Úbohý Jakub musel utekať pred hnevom a žiarlivým bratom k svojmu strýkovi Lábanovi. Z toho istého dôvodu nenávideli bratia Jozefa – závideli mu, lebo Jozef bol dobrý a na dôvažok mal sen, ktorý predpovedal jeho budúce povýšenie (por. Gn 37, 8). Aj Saul na konci života s neúprosnou zaťatosťou prenasleduje Dávida – iba preto, že ho viac chválili (por. 1 Sam 8, 8).

Ách, drahí bratia, s akou horlivosťou sa treba starať, aby sa táto slepá vášeň nezakorenila v našom srdci! Lebo keď raz prenikne dušu, nie je ľahké ju odtiaľ odstrániť!

V živote svätého Pafnucia čítame, že istý rehoľník, ktorý býval v tom istom kláštore ako svätec, závidel Pafnuciovi jeho čnosti a všeobecnú úctu. Rozhodol sa teda, že ho poníži pred bratmi. Keď bol v nedeľu sv. Pafnucius na sv. omši, tento sa potajomky zakradol do jeho cely a tam, do kôpky dreva, schoval svoju knižku. Potom išiel s inými bratmi do kostola a po ukončení modlitieb sa sťažoval predstavenému, že mu ukradli knižku. Predstavený nedovolil žiadnemu z bratov, aby odišli z kostola a poslal troch starcov, aby prehľadali všetky cely. V cele Pafnucia skutočne medzi drevom našli knižku. Svätec sa neospravedlňoval, lebo aj tak by to k ničomu neviedlo; ešte by ho obvinili z klamstva. Teda pokojne trpel, plakal, pokoroval sa a postil celé dva týždne. Nakoniec, Pán Boh, keď chcel ukázať nevinnosť svätca, ktorý pokojne znášal túto strašnú výčitku a poníženie, dopustil na závistlivého vinníka strašný trest. Posadol ho totiž zlý duch a mučil ho tak strašne, že ten sa nakoniec priznal, že Boží trest dopadol na neho preto, že chcel predstaviť Pafnucia ako klamného svätuškára. Pafnucius pokojne a bez zlosti vtedy prišiel k posadnutému a prikázal zlému duchu, aby z neho vyšiel. Stalo sa tak v prítomnosti všetkých rehoľných bratov,

ktorí počuli, ako závistlivý rehoľník sa priznal k vine a boli svedkami nového triumfu sluhu Božieho, Pafnucia.

Sv. Ambróz hovorí, že na svete je veľmi veľa závistlivých ľudí, ktorým úspechy a milosti, ktoré Boh udeľuje iným, bijú do očí. Správne povedal Jób: *Pošetilca ničí roztrpčenosť, blázna zasa žiarlivosť zabije* (Jób, 5, 2). Lebo skutočne – či to, že sa ktosi trápi a zlostí tým, že susedovi, bratovi či sestre sa lepšie darí, že ich ľudia majú radi, že im Boh požehnáva – či to nesvedčí o jeho rozumovej obmedzenosti? Áno, deti moje, hovorí sv. Gregor Veľký, treba byť veľmi obmedzeným človekom, aby sme sa nechali tyranizovať tejto podlej a hanebnej vášni. Či sa kresťan nemá tešiť zo šťastia iného? Podlá je duša, ktorá závidí druhému človeku a stená v otroctve vášne, pričom sa usiluje ukryť túto závisť pred ľuďmi a zamaskovať rôznym predstieraním. Či to nie je podlé konanie – sužovať sa a zožierať sa preto, že Boh obdaril milosťami kohosi iného?

Závistlivý človek nemá ani chvíľu pokoja. Proti komu sa stavia táto jedovatá pena? Alebo proti nepriateľovi, alebo proti priateľovi, alebo nakoniec proti osobe, ktorá mu je ľahostajná. Avšak ani nepriateľa nemožno nenávidieť, lebo Pán Ježiš slovom i príkladom nás učí láske k nepriateľom (por. Mt 5, 44). Nie je dôležité to, že niekto povedal na vás čosi zlé alebo že vám ukrivdil. Vtedy treba nutne, podľa vzoru svätých, ovládať sa a ukázať istú veľkosť ducha. – Naproti tomu priateľom do očí predstierate, že im želáte dobre, a v srdci túžite, aby stratili slávu a dobré meno u ľudí – či nie ste oškľivými klamármi a srdca pozbavenými vierolomníkmi? Priateľ otvára pred vami srdce, a vy idete proti nemu jedom závisť! Keby ktosi konal takýmto spôsobom proti vám, nekričali by ste pobúrení: „To je podliak a klamár!“? – A konečne, ak nejaká osoba je vám úplne ľahostajná, tak čím si zaslúžila vašu nenávisť, že jej želáte zle, tešíte sa z jej nešťastia, s sužujete sa nad jej úspechom?

Sme predsa učeníkmi Krista a musíme sa riadiť ľudským citom. Nech nám za vzor poslúžia svätí, ktorí pre svojich spolubratov, z lásky k blížnemu, obetovali všetko. Mojžiš chcel byť vymazaný z knihy života, len aby Boh odpustil jeho ľudu (por. Ex 32, 31-32). Sv. Pavol slávnostne dosvedčuje, že by ochotne tisíckrát položil svoj život, len aby zachránil bratov (por. Rim 9, 3). Závistlivému človeku by čosi také ani nenapadlo – to sú čnosti, ktoré sa rodia z lásky a ktoré sú najkrajšou ozdobou a hrdosťou kresťana. On by chcel nutne priviesť svojho brata k ruinám. Každý znak Božej dobroty voči blížnemu prebodáva mu srdce smútkom a ako ostrá dýka, vnútorne ho zabíja. Sme údmi Ježiša Krista, musí teda medzi nami panovať jednota a sväté puto; naše srdcia – ako učí sv. Pavol (por. Rim 12, 15) – musia byť plné radosti zo šťastia blížneho, a smútku kvôli jeho nešťastiu. Bohužiaľ, závisť preklína a zlostí sa, keď sa blížnemu darí dobre – tak, akoby mu to malo priniesť úľavu v jeho smútku, ktorý pochádza z pekla.

Hriech, o ktorom hovoríme, dokázal dýkou, otravou, alebo podobnými metódami odstraňovať z trónu cisárov a kráľov. Vzbúrencom nechýbal chlieb ani nápoj, tiež mali kde bývať; k zločinu ich hnala iba závisť a snaha vyvýšiť seba. Alebo pozrite na závistlivého predavača, ktorý chce, aby všetci kupovali iba u neho! Ak niekto ide do iného obchodu, už ho to zlostí a bolí. Začína teda svojho konkurenta kritizovať; hovorí, že tamten má úbohý tovar a že klame na váhe. Rozpráva to ľuďom, akoby s dôverou prosil, aby to nešírili a týmto spôsobom chce ešte pevnejšie podkopať svojho rivala. Pracovník tiež nerád pozerá na to, že okrem neho prijímajú do práce ešte niekoho iného. Hospodár závidí druhému hospodárovi, svojmu susedovi, že ten má krajšiu úrodu. – Keď matka počuje, že chvália pred ňou čiesi deti, hneď zlostne pridá: „Nie je to pravda, nie sú také dobré a dokonalé, ako sa vám zdá“. – Ach, nemúdra žena, predsa pochvala číhosi detí neuberá prednosti tvojím deťom! Závisť rozdeľuje aj manželov. Keď jeden z nich odíde na chvíľu z domu, s kýmisi sa rozpráva, hneď sú podozrenia a zvolávajú hromy, blesky na najnevinnejšie osoby, ktoré posudzujú z flirtovania. – Tento prekliaty hriech dokáže rozdeliť medzi sebou aj bratov a sestry. Keď otec či matka jednému z detí dá čohosi viac ako druhému, tak hneď sú z toho hádky, smútok, že rodičia uprednostňujú jedno z detí. Stávajú sa prípady, že táto prekliata vášeň na celý život

rozdeľuje príbuzných a privádza peklo do domov a rodín.

Tento hriech sa objavuje už u detí, ktoré neraz sa hnevajú, ak rodičia niektorému z detí preukážu väčšiu náklonnosť. Mladí ľudia sa zasa sužujú, keď vidia, že iní majú veľké úspechy a sú viac ocenení; chceli by, aby na celom svete iba oni sa blýskali múdrosťou a bystrosťou rozumu. Koľko dievčat by sa chcelo považovať za jediné božstvo na zemi a preto plače a sužuje sa, že iné sú bohatšie, majú krajšie šaty a viac pútajú pozornosť ako ony. Aká slepá je táto vášeň a ako neustále sužuje človeka!

Bohužiaľ! Stretávame ju aj medzi osobami, ktoré sa chcú považovať za nábožné. Zvlášť ženy venujú pozornosť tomu, ako sa ktorá svedá, ako sa modlí, a potom kritizujú, ohovárajú a posudzujú z klamstva. Často aj chudobní sa nadávajú, ak niektorý z nich dostane väčšiu almužnu a navzájom si kvôli tomu ubližujú. Oškľivá závišť sa vrhá na duchovné i materiálne dobrá bližneho.

Povedali sme, že táto vášeň je znakom obmedzených myslí. Nie je divné, že každý sa s ňou ukrýva a svoju nelásku k bližnému maskuje rôznym predstieraním. Ak niekto hovorí pred nami dobre o bližnom, tak mlčíme, lebo nás to zarmucuje. Ak treba niečo o tom chválenom človeku povedať, robíme to chladne a ľahostajne. U závistlivého človeka, bratia moji, niet lásky. Sv. Pavol hovorí: *Radujte sa s radujúcimi a plačte s plačúcimi* (Rim 12, 15). Závistlivý človek žije v sebe skôr opačné city. Tento hriech je pritom veľmi nebezpečný, lebo často sa ukrýva pod pláštikom čnosti a priateľstva. Podobá sa ukrývajúcejmu sa v lístí levovi či hadovi, ktorý sa nečakane na vás vrhne a hryzie. To je strašná epidémia, ktorá neušetrí nikoho. Dokonca v rodinách vyvoláva nehody a hádky.

Koľko zlosti má v sebe tento hriech, jasnejšie vám ukážem na príklade. Sv. Vincent Fererský hovorí, ako sa isté knieža dozvedelo, že v jeho meste žijú dvaja zvláštni ľudia – jeden z nich bol lakomec, a druhý závistlivec. Knieža ich prikázal zavolať k sebe a povedal, že urobí pre nich všetko, o čokoľvek ho poprosia, avšak pod tou podmienkou, že ten, ktorý prvý vysloví prosbu, dostane iba polovicu toho, čo druhý.

Táto podmienka veľmi znepokojila obidvoch pánov. Lakomec chcel veľmi dostať peniaze, ale hovoril si: „Ak predložím svoju prosbu ako prvý, tak dostanem i ba polovicu, čo tamten“. Závistlivec chcel tiež prosiť, ale sa bál, že druhý dostane o polovicu viac ako on. Čas plynul, a žiadne z nich nepredložil žiadnu prosbu, lebo jedného zdržiavala lakomosť, druhého závišť. Knieža nechcel dlho čakať, prikázal, aby svoju prosbu vyslovil najprv závistlivec. A viete, čo tento vykrikol, unesený hrozným zúfalstvom? „Keďže vaša kniežacia milosť sľúbila, že urobí všetko, o čo poprosíme, chcem, aby mi vylúpili jedno oko“. Lebo si myslel, že aspoň s jedným okom uvidí, ako tamtomu vylúpia obidve oči. A sv. Vincent dodáva, že nikdy nevidel rovnako zlostnú vášeň, ako závišť. Či to nebola ona, ktorá uvrhla do levovej jamy úbohého Daniela (por. Dan 6, 4)?

A ako veľmi je tento hriech rozšírený vo svete! Preniká všetkých a všetko. A predsa ho ľudia nechcú v sebe vidieť, a tým viac, nechcú sa z neho polepšiť.

II.

Aby sme sa pokorili, vyspovedali a napravili, nutne treba najprv hriech poznať. Závišť zaslepuje: preto človek, ktorý podlieha tejto vášni, stáva sa zatvrdnutý a veľmi zriedkavo sa obracia. Priznáva, že každý hriech zaslepuje človeka. Ale zriedka ktorý ho obklopuje takou hustou hmlou a prepúšťa do duše tak málo svetla, ako to robí závišť. Správne radí Pánov mudrc, aby sme nenadväzovali kontakty so závistlivými ľuďmi, lebo oni sú pozbavení rozvážnosti: *Nejedávaj chlieb u závistlivého (človeka) a nežiadaj si jeho lahôdok! Lebo ako zmýšľa v duši, taký je. „Jedz a pi!“*

vraví ti, ale jeho srdce ti nežičí! (Prís 23, 6-7).

Úbohý závistlivec! On si nahovára, že jeho hriech je ničím, že mu neprináša hanbu pred svetom, ako iným krádež, rúhanie či cudzoložstvo. Zdá sa mu, že je to drobnosť, za ktorú možno ľahko získať odpustenie. Nemyslí na to, že tento hriech vysušuje šľachetnejšiu čiastku človeka a vlieva do duše vražedný jed, ktorý zahubil Kaina. Hoci tento bratovrah pociťoval strašné výčitky svedomia, hoci krv Ábela volala o pomstu do neba, tak predsa závisť ho tak veľmi zaslepila, že napriek všetkému sa neobrátil a úboho zahynul. Pozrite na farizejov, ktorí sa dožadujú smrti Ježiša Krista! Či sa obrátili, keď videli zázraky Spasiteľa? Nie! Zomierali vo svojich hriechoch! Sv. Bazil hovorí, že závistlivý človek je strašným netvorom, ktorý za dobro odpláca zlom. Tento hriech sťahuje do čoraz hlbšej priepasti, vzdďaľuje od Boha, zaslepuje a zatvrdzuje čoraz viac – preto obrátenie závistlivého je každým dňom ťažšie.

Keď Mojžišova sestra šomrala proti svojmu bratovi, vyvolenému sluhovi Božiemu a vodcovi izraelského národa, Boh sa jej za trest dotkol malomocenstvom (por. Nm 12). Prečo Boh potrestal závistlivú sestru Mojžiša vlastne touto chorobou? Lebo medzi závisťou a malomocenstvom jestvuje veľká podobnosť. Ako malomocenstvo ničí celé telo človeka, tak závisť kazí všetky sily duše. Malomocenstvo spočíva v nákaze krvi a často spôsobuje smrť. Podobne závisť – ona je duchovným vredom, ktorý preniká človeka až do špiku kosti. Ťažko je teda vyliečiť človeka z tejto choroby. Kore, Datan a Abiron závideli Mojžišovi poctu a hovorili: „Či nie sme mu rovní? Prečo nemôžeme obetovať Pánu Bohu kadidlo tak ako on?“ Nepomohli žiadne vyjednávania. Títo vzbúrenci chceli byť rovní Mojžišovi a Áronovi. Boh ich za to ťažko potrestal, lebo vo chvíli, keď chceli uspokojiť svoju prehnajúcu ambíciu, zem sa roztvorila pod ich nohami a pohltila ich zaživa.

Ako je ťažko povstať z tohto hriechu, keď sa navlečie do duše! Vidíme, že hnev a závisť trvajú mesiace, roky, neraz celý život. Niekedy takíto ľudia predstierajú priateľstvo – ale v skutočnosti by najradšej nikdy nevideli svojho protivníka. Vyhýbajú sa mu, držia sa od neho ďaleko, radi počúvajú ohovárania, ktoré sa ho týkajú. A keď na neho narazia, otvorene hovoria: „Radšej by som ho nikdy nevidel, stretnutie s týmto človekom ma sužuje, nepáči sa mi spôsob jeho života“.

Mýliš sa, priateľu! Závisť ťa zaslepuje, odstráni ju zo svojho srdca, a budeš mať rád protivníka a budeš s ním žiť tak isto, ako s inými ľuďmi. Ako príklad nenávisť a závisť môže poslúžiť faraón. Nepáčilo sa mu, že Pán Boh požehnal izraelský ľud, preto zaťažoval Židov prácami. Pán Boh chcel mimoriadnymi znameniami a zázrakmi pokoriť zaslepeného a zatvrdnutého faraóna. Keď nakoniec všetci prvorození v Egypte poumierali, tak nakoniec súhlasil s prepustením ľudu z otroctva. Ale hneď ľutoval tento krok a s celým vojskom sa pustil za Mojžišom a jeho ľuďmi, aby ich prenasledoval, pričom našli smrť v morských vlnách. Tak aj pyšný Šaul (pozri 1 Sam 18, 7-8) iba zo závisť prenasledoval Dávida. (Lebo treba vidieť, že pýcha a závisť idú spolu). Za trest stratil život – sužovaný zlým duchom, siahol si na život.

Vidíte, bratia, ako veľmi sa treba báť tohto hriechu, z ktorého je tak ťažko povstať. A vtedy – po akých prostriedkoch treba siahnuť? Predovšetkým treba sa priznať k vine. – Bohužiaľ, ľudia veľmi často nepoznajú vlastnú dušu, nevidia dokonca štvrtinu svojich hriechov. Tým viac nevidia v sebe závisť, ktorú považujú, nanajvýš, za ľahký hriech proti láske. Prosme Duchu Svätého, aby nám udelil svetlo k poznaniu seba samých. Zotrvajte v pokore srdca, ktorá je veľmi dôležitým prostriedkom na poznanie seba. Ak pýcha zaslepuje, tak pokora osvetľuje tajomstvá duše. Sv. Augustín sa veľmi bál hriechnej nevedomosti a často sa k Bohu modlil: *Kiež by som poznal seba, aby som sa znenávidel. - Noverim me, oderim me.* Ach, koľko osôb, dokonca nábožných podlieha tejto vášni a nechce sa k nej priznať!

Keby som sa spýtal nejakého dieťaťa, ktoré sa už učí katechizmus, aká je opačná čnosť

k závidosti, odpovedalo by mi: „Láska k blížnemu a štedrosť voči chudobným“. Akí šťastní by boli ľudia, keby sa kresťansky milovali! Tešili by sa zo šťastia a úspechu blížneho, a sužovali by sa kvôli nešťastiu a porážke, ktoré blížneho stretávajú; ďakovali by Bohu, že požehnáva ich susedovi. Tak konali svätí. Pozrite, ako sa Ježiš Kristus sužoval nad ľudskou úbohosťou a ako veľmi túžil urobiť všetkých šťastnými! Opustil svojho Otca v nebi a prišiel na zem. Pre naše šťastie a spásu obetoval svoju slávu, ba dokonca život, dobrovoľne zomrel na kríži ako zločinec. Pozrite, akú súcit preukazoval chorým, s akou horlivosťou ich liečil a dvíhal na duchu. Vidí na púšti hladný zástup ľudu – je mu ich ľúto a preto urobí zázrak, aby ten zástup nakrmí (por. Mt 15, 32). Apoštolovia tiež darovali všetko, aby urobili šťastnými svojich bratov. A prví kresťania, ako veľmi sa navzájom milovali! Duch Svätý hovorí o nich, že *mali jedno srdce a jednu dušu* (Sk 4, 32). Nepoznali závisť. Svätí Pánovi ochotne kládli pre spásu bratov svoj život. Preto opustili majetok, alebo ho rozdelili medzi chudobných a trpiacich. A keď už nič nemali, sami seba predávali do otroctva, aby z otroctva vykupovali zajatcov. Zem by sa stala rajom, keby medzi ľuďmi panovala čnosť Božej lásky. Ľudia by sa tešili zo šťastia svojho suseda, z jeho slávy, a spoločne by trpeli jeho núdzu, smútok a súženia.

Nepripúšťajme do svojich srdc prekliaty hriech závidosti, lebo keby zapustil v nás korene, stali by sme sa veľmi nešťastní. Keď nám pekelný duch ponúka závidlivé myšlienky, bojujme proti nim a preukazujme blížnemu priateľstvo, nesprávajme sa voči nemu ľahostajne a chladne. Dokonca opačne, ochotne mu preukážme nejakú službu. Ak by sa nám jeho skutky zdali zlé, tak si pomyslime, že pravdepodobne nemáme pravdu. Okrem toho pamätajme, že Boh nás nebude súdiť za cudzie veci, iba za naše vlastné hriechy. – Komusi sa vodí lepšie a tým sa rodí v našom srdci závisť: okamžite si spomeňme, že dobrý kresťan musí ďakovať Bohu za dobrodenia, ktoré On zosiela na jeho brata. Keby nás prenikala závisť pri pohľade na človeka, ktorý je čnostnejší a nábožnejší, ako sme my, pomyslime si: „Vďaka Bohu, že sú na svete ľudia, ktorí dávajú Stvoriteľovi zadosťučinenie za moje zneváženia“.

Končím, bratia, pričom opakujem, že ak sa chceme zbaviť závidosti, musíme priať dobro blížnemu, tešiť sa z jeho šťastia, a sužovať sa z jeho nešťastia. Totiž sv. Ján Apoštol hovorí: *Ak niekto povie: „Milujem Boha“, a nenávidí svojho brata, je luhár. Ved' kto nemiluje brata, ktorého vidí, nemôže milovať Boha, ktorého nevidí* (1 Jn 4, 20). Pozrime sa na skvelý vzor, ktorým je pre nás Ježiš Kristus. Keď nás chcel vyliečiť z prekliateho hriechu závidosti, zomrel za svojich nepriateľov – zomrel, aby nás, hriešnikov, urobil šťastnými. Amen.